

Socialpædagogikken skal tales op – og tages alvorligt

**Af: Hanne Dalsgaard, formand for FADD
og Tore Kargo, direktør i FADD**

Mere end 3.500 unge har i 2026 valgt at søge ind på pædagoguddannelsen. Det forstår vi godt. Og vi glæder os over det. For bag valget ligger en uddannelse, der fører direkte ind i nogle af de mest betydningsfulde opgaver i vores velfærdssamfund. Mange af dem vil vi møde i praksis. Som studerende. Som kolleger. Som kommende socialpædagoger i et arbejdsfelt, der både er krævende, uforudsigeligt og dybt meningsfuldt.

I FADD (Foreningen Af Døgn- og Dagtilbud) er vi overbeviste om, at stærke professionsfaglige uddannelser er en forudsætning for høj kvalitet, kontinuitet og gode resultater for de børn og unge, der i en periode har brug for områdets støtte. Sammen med god ledelse og evnen til at etablere stærke faglige kulturer, er netop faglighed en af vores væsentligste prioriteter.¹

En ny uddannelse skal tættere på praksis

Socialpædagogisk arbejde kræver faglighed. Ikke som pynt på en praksis, men som en forudsætning for at kunne handle klogt i svære situationer. Derfor følger vi i FADD revisionen af pædagoguddannelsen tæt. Den nye uddannelse er endnu ikke foldet endeligt ud, men reformaftalen fra marts 2025 peger på noget vigtigt: tidligere specialisering, stærkere praktik, flere undervisningstimer, mere vejledning og særlige socialpædagogiske uddannelsesudbud. Fra FADD ønsker vi en tydelig socialpædagogisk specialisering. De studerende skal have solide kundskaber med sig – både fra undervisningen og fra praksis. Men socialpædagogik læres ikke kun i bøger. Det er et handlende fag. Man står i relationer, vurderer konkrete situationer og bruger både hoved, hjerte og hænder. Derfor har vi brug for mennesker, der kan tænke fagligt, handle roligt og blive stående, også når opgaven er svær.

- Hvis vi skal vælge mellem systemteoriens abstrakte modeller og menneskets konkrete dannelsesrejse – så vælger vi dannelsen. Ikke fordi teori er ligegyldig, men fordi teorien først får værdi, når den hjælper os med at forstå og støtte et menneske i udvikling.
- Hvis vi skal vælge mellem pædagogiske begreber på papir og evnen til at indgå i en tryk, tydelig og udviklende relation – så vælger vi relationen. For relationen er ikke et supplement til fagligheden; den er selve stedet, hvor fagligheden virker.
- Hvis vi skal vælge mellem styringsmekanismer, skemaer og KPI'er eller den boldkamp, den guitarsang og den hverdagsstund, hvor tilliden opstår – så vælger vi hverdagen. For det er dér, socialpædagogikken får krop, retning og betydning.

¹ [LINK](#) – her kan du finde FADDs egen medlemsundersøgelse om faglighed fra oktober 2025.

Det er mennesker, der har brug for at blive forstået, støttet og udfordret. Børn, unge og voksne, som ofte har oplevet alt for meget usikkerhed, svigt og brud. De har brug for fagprofessionelle, der kan skabe ro, retning og udvikling i hverdagen. Ikke superhelte. Men voksne med mod, dømmekraft og menneskelig tyngde.

Faget har fortjent mere agtelse

Hvis vi vil have flere til at vælge socialpædagogikken – og blive i faget – skal vi tale arbejdet ordentligt op. Ikke ukritisk. Ikke som en glansbilledfortælling. Men med den agtelse, opgaven fortjener. Socialpædagogisk arbejde er ikke bare omsorg, pasning eller drift. Det er kvalificeret relationsarbejde, hvor hverdagen er det pædagogiske rum. Udvikling sker ofte i det små: ved måltidet, i køreturen, i konflikten, i stilheden efter en svær dag og i den voksne, der bliver ved med at vise, at barnet eller den unge ikke står alene.

Agtelse handler også om rammer. Det er svært at rekruttere til et felt, hvis fortællingen mest handler om kontrol, dokumentationskrav, mangel på hænder og dårlige enkeltsager. Det skal tages alvorligt. Men vi skal også insistere på at fortælle, hvad faget kan, når det lykkes: skabe tryghed, åbne muligheder, genopbygge tillid og give mennesker erfaringer med, at de kan mere, end de selv – og måske systemet – troede.

Børne- og ungehjemmene er uddannelsens virkelighedstjek

FADDs medlemmer spiller en central rolle her. Børne- og ungehjemmene og de dagbehandlende indsatser er ikke kun arbejdspladser. De er også læringsrum for kommende socialpædagoger. Her mærker de studerende, hvad arbejdet kræver. Her bliver teori prøvet af i virkeligheden. Og her kan en god praktik være det, der gør, at en studerende vælger det socialpædagogiske felt til. Derfor skal vi som felt tage praktikopgaven alvorligt. Gode praktikker kommer ikke af sig selv. De kræver ledelsesmæssig prioritering, dygtige praktikvejledere, tydelige forventninger og en kultur, hvor studerende både får lov at øve sig, stille spørgsmål og blive klogere på det ansvar, de er på vej ind i.

Derfor skal samarbejdet mellem uddannelser, praktiksteder, kommuner, organisationer og faglige miljøer være tættere. Hvis uddannelsen skal tættere på praksis, må praksis også ind i uddannelsen. Med cases fra hverdagen. Med fælles udviklingsprojekter. Med praktikforløb, hvor de studerende oplever, at der er sammenhæng mellem det, de lærer, og det, de møder.

Vi skal også selv være bedre ambassadører for faget. Når vi fortæller om arbejdet, skal problemerne ikke fejes væk. Men de må heller ikke stå alene. Vi skal fortælle om fagligheden, om resultaterne, om de unge, der får fodfæste, og om medarbejdere, der hver dag gør en forskel. Det er den fortælling, der kan få flere til at vælge faget – og blive i det.

Politisk opbakning – så flere vil arbejde i socialpædagogikken

Politikerne har også et ansvar. Hvis flere skal vælge socialpædagogikken, skal der være vilje til at skabe gode uddannelser og ordentlige arbejdspladser. Det handler om kvalitet i uddannelsen. Men også om normeringer, ledelse, efteruddannelse, arbejdsvilkår og mulighed for faglig udvikling gennem et helt arbejdsliv.

Det er ikke nok at sige, at velfærdsområderne er vigtige. Det skal kunne mærkes i de prioriteringer, der træffes. Når vi beder socialpædagoger om at løfte nogle af samfundets mest

komplekse opgaver, må vi også sikre, at de har de nødvendige rammer til at gøre det godt. Ellers risikerer vi, at de bedste intentioner drukner i travlhed, brandslukning og afmagt.

Der skal slås hårdt ned på snyd, svigt og uforsvarlig praksis. Punktum. Børn, unge og voksne i udsatte positioner har krav på tryghed og høj faglig kvalitet. Men enkeltsager må ikke få lov at blive hele fortællingen om et område, hvor tusindvis af medarbejdere hver dag gør arbejdet ordentligt. De skal ikke stå alene i en offentlighed præget af mistillid. De skal have opbakning. De skal mødes med agtelse. Og de skal forsvares, når de gør det godt. Det er OGSÅ en politisk opgave.

Den nye pædagoguddannelse kan blive et vigtigt skridt. Men kun hvis den bygges tæt på den virkelighed, den skal uddanne til. Socialpædagogik må ikke ende som en specialisering på papiret. Den skal være et tydeligt fagligt spor, hvor de studerende får viden om målgrupper, udvikling, traumer, relationer, fællesskaber, konflikter, etik, magt og myndighed – og samtidig lærer at stå i praksis med mennesker, der har brug for mere end velmenende ord.

Til de kommende pædagogstuderende: Kom ud i praksis. Vi står klar.

I har valgt en uddannelse, der betyder noget. Måske kommer I til at arbejde med børn, unge eller voksne, som andre har opgivet at nå. Måske bliver I dem, der holder fast, når andre slipper. Måske bliver I dem, der får et menneske til igen at tro på, at noget kan blive anderledes. Det er ikke let arbejde. Men det er vigtigt arbejde. Derfor er vores opfordring klar: Brug praksis. Søg ind i den. Stil krav til den. Og lad jer udfordre af den. FADDs medlemmer står klar til at bidrage med viden, praktikpladser, erfaringer og stærke faglige miljøer. Og vi står klar til at tage imod jer, når I vælger socialpædagogikken til.

//

FADD – Varme, Viden, Visdom og Vedholdenhed